

Standardiseringens betydelse i en globaliserad värld

Sammanfattning

Standardiseringens möjligheter som instrument för konkurrenskraft och dess betydelse för bl.a. produktsäkerhet, hållbar utveckling och innovationer redovisas i regeringens skrivelse 2007/08:140. Utskottet framhåller sitt stöd för det arbete som bedrivs inom standardiseringsområdet. Det nu pågående statliga standardiseringsprojektet syftar till att öka det offentliga engagemanget i detta arbete, främst hos Regeringskansliet och myndigheterna. Därför är det betydelsefullt att en samlad strategi för standardiseringsarbetet tas fram.

Standarder har också betydelse som förenklingsmetod, såväl inom EU som internationellt, och kan leda till en bättre konkurrens. Denna utveckling anser utskottet vara värdefull. Utskottet avstyrker en motion med motivering att önskemålen ligger i linje med pågående utveckling. Bland annat konstaterar utskottet att konkurrenskraftsrådet har uppmanat medlemsstaterna och standardiseringsorganen att underlätta för konsumenter, fackföreningar, småföretagare m.fl. att delta i standardiseringsarbetet. Utskottet förutsätter därför att regeringen även fortsättningsvis driver frågan om medverkan från brukarna och att verksamheten ges tillräckliga ekonomiska förutsättningar.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Standardiseringens betydelse i en globaliserad värld	5
Skrivelsen	5
Motionen	6
Vissa kompletterande uppgifter	6
Tidigare riksdagsbehandling	6
Pågående arbete	7
Balans i standardiseringsgrupperna	8
Tillgängligheten av standarder	8
Arbetsmiljöverkets uppgifter	10
Utskottets ställningstagande	10
Särskilt yttrande	13
Standardiseringens betydelse i en globaliserad värld (s, v, mp)	13
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	14
Skrivelsen	14
Följdmotionen	14

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Standardiseringens betydelse i en globaliserad värld

Riksdagen avslår motion 2007/08:N18 yrkandena 1–3 och lägger skrivelse 2007/08:140 till handlingarna.

Stockholm den 14 oktober 2008

På näringsutskottets vägnar

Karin Pilsäter

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Pilsäter (fp), Tomas Eneroth (s), Björn Hamilton (m), Hans Rothenberg (m), Carina Adolfsson Elgestam (s), Maria Plass (m), Alf Eriksson (s), Marie Weibull Kornias (m), Karin Åström (s), Mikael Oscarsson (kd), Kent Persson (v), Börje Vestlund (s), Cecilie Tenfjord-Toftby (m), Eva-Lena Jansson (s), Åke Sandström (c), Maria Lundqvist-Brömster (fp) och Lage Rahm (mp).

Redogörelse för ärendet

I detta betänkande behandlas

dels regeringens skrivelse 2007/08:140 om standardiseringens betydelse i en globaliserad värld,

dels en motion som väckts med anledning av skrivelsen.

Upplysningar och synpunkter i ärendet har inför utskottet lämnats av ordförande Stig Håkansson, Sveriges standardiseringsråds konsumentråd, m.fl. företrädare för standardiseringsintressen.

Utskottets överväganden

Standardiseringens betydelse i en globaliserad värld

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger regeringens skrivelse om standardiseringens betydelse i en globaliserad värld till handlingarna och avslår den aktuella motionen som ligger i linje med pågående utveckling. Utskottet uttrycker sitt stöd för det arbete som bedrivs inom standardiseringsområdet och framhåller betydelsen av att en samlad strategi för standardiseringsarbetet tas fram.

Skrivelsen

I skrivelsen belyser regeringen standardiseringens möjligheter som horisontellt instrument för konkurrenskraft och dess betydelse för bl.a. produktsäkerhet, hållbar utveckling och innovationer. Delaktighet och inflytande i arbetet med framtagande av standarder är nödvändigt för att tillgodose samhällets krav på säkerhet, effektivitet och hållbar utveckling, sägs det.

Vidare beskrivs standardiseringsverksamheten i Sverige och EU samt i ett globalt perspektiv. Organisationsstrukturen inom den svenska standardiseringen redovisas, varvid särskilt fokus ligger på vissa områden där standardisering fått allt större betydelse, exempelvis IT och hållbar utveckling. Det ges också exempel på hur andra länder och övriga aktörer arbetar med standardiseringsfrågor.

Slutligen redovisar regeringen vilka överväganden och åtgärder som planeras för det fortsatta arbetet.

Till dessa överväganden hör:

- Med hänsyn till att standardiseringsområdet är vittförgrenat och berör ett flertal myndigheter och departement måste effektiva arbetsformer säkerställas. Regeringen överväger därför att skapa en fastare struktur för samordningen av det statliga deltagandet i standardiseringen.
- Den tekniska utvecklingen bevakas bäst i ett närmare samarbete mellan experter och andra berörda intressenter inom en sektor. Inom EU-arbetet etableras ”mötesplattformar” inom IT-området. Enligt regeringen borde Sverige ha liknande nätverk, där bl.a. behov av nya standarder diskuteras, men då inom flera områden.
- Den nuvarande ordningen för finansiering av den svenska standardiseringen bör i allt väsentligt bestå. I huvudsak är det näringslivet som finansierar arbetet. Regeringen menar att staten även fortsättningsvis bör stödja EU-mandaterat standardiseringsarbete, bl.a. med anknytning

- till statens ansvar för medborgarnas liv och hälsa, miljö och egendom. Stöd bör även framgent utgå till konsument- och arbetstagarorganisationer m.fl. för deras medverkan i arbetet.
- Förändringar i omvärlden eller nya svenska prioriteringar kan leda till att finansieringen behöver ses över i framtiden.
 - Det svenska deltagandet i global eller europeisk standardisering bör enligt regeringen analyseras sektorsvis. Sveriges roll i EU-arbetet bör prioriteras, men den internationella standardiseringen blir allt viktigare.
 - Samspelet mellan standardisering, forskning och innovation bör beaktas mera.
 - Ett viktigt instrument för att effektivisera offentlig upphandling, samtidigt som marknaden breddas, är att hänvisa till standarder i det tekniska underlaget.
 - Standardisering inom tjänstesektorn, klimatrelaterad standardisering och medverkan av små och medelstora företag i standardiseringsarbetet är områden som särskilt uppmärksammas.

Motionen

I motion 2007/08:N18 (s) begärs ett uttalande om behovet av en svensk offensiv hållning inom EU med syftet att få en bättre balans i medlemsländernas standardiseringsgrupper. Enligt motionären saknas brukarperspektivet inom EU. Ståndpunkten i motionen är att detta kan åtgärdas genom en bättre kontroll från EU:s sida och genom mera resurser.

Vissa standarder finns enbart tillgängliga på engelska, vilket inte är tillfredsställande. Dessutom är standarder dyra, vilket inte är acceptabelt för intressenter som ideella organisationer och småföretag. Regeringen bör vidta åtgärder i fråga om pris och språk för att öka tillgängligheten, anser motionären.

För Arbetsmiljöverket har priset på standarderna och den kraftiga reduktionen av verkets personal inneburit att det kan finnas brister när det gäller myndighetens marknadskontroll över farliga produkter som kommit ut på den svenska marknaden. Regeringen bör därför enligt motionären vidta nödvändiga åtgärder, bl.a. se till att myndigheten tillförs ytterligare resurser.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Det nuvarande anslaget för standardiseringsarbete, Bidrag till standardiseringen (39:6), inrättades fr.o.m. budgetåret 2006. I betänkande 2005/06: NU1 (s. 52) redovisas att syftet med statsbidraget är att bidra till att Sverige har en standardiseringsorganisation som på ett effektivt sätt kan driva svenska intressen i det europeiska och internationella standardiseringsarbe-

tet. I anslutning till motionsönskemål (fp resp. mp) skrev utskottet att det såg positivt på det pågående arbetet inom Sveriges standardiseringsråd med en nationell strategi för standardiseringen. Vidare uttryckte utskottet önskemål om att regeringen – i lämpligt sammanhang – håller riksdagen informerad om utvecklingen av det pågående arbetet. Motionsyrkandena avslogs.

Även de två följande åren behandlades motioner (mp) om standardisering i betänkandena 2006/07:NU1 (s. 46) och 2007/08:NU1 (s. 32). Motionsönskemålen gällde att regeringen skyndsamt skulle inleda ett arbete för att ta fram en nationell standardiseringsstrategi. Utskottets ställningstagande i de båda betänkandena innebar att motionsyrkandena avstyrktes och att utskottet framhöll sin positiva inställning till arbete på detta område och gärna ville bli informerat från regeringen om utvecklingen av det pågående arbetet.

Pågående arbete

I mars 2008 presenterades ett meddelande från kommissionen (KOM(2008) 133) om ökat bidrag från standardiseringen till innovation i EU. Meddelandet är ett svar på konkurrenskraftsrådets uppmaning till kommissionen att ta fram förslag till åtgärder för att reformera och rationalisera EU:s standardiseringssystem. Bland annat sägs att standardiseringen förväntas lämna ett viktigt bidrag till åtgärder för innovation och konkurrenskraft, t.ex. inom en hållbar industripolitik, pionjärmarknader och offentlig upphandling. Kommissionen kommer att öka sina ansträngningar för att främja modeller för regelverket som grundar sig på frivilliga standarder. Vidare uppmanar kommissionen de formella och informella standardiseringsorganisationerna att finna samarbetsvägar.

Enligt kommissionen bör alla aktörer men i synnerhet små och medelstora företag lättare kunna delta i standardiseringsarbetet. Därför aviseras en ökning av det ekonomiska stödet till en europeisk samordning av de små och medelstora företagens representation i arbetet. Avsaknaden av standarder på de nationella språken samt prisnivån på standarder uppmärksammas också. Kommissionen kommer att tillsätta en högnivågrupp med experter för att formulera den europeiska standardiseringens framtida omfattning och lämna rekommendationer för det kommande årtiondet.

I en preliminär svensk ståndpunkt (2007/08:FPM103) välkomnar regeringen meddelandet och de åtgärder som föreslås där.

I rådsslutsatserna från konkurrenskraftsrådet den 25 september 2008 uppmanas kommissionen och medlemsstaterna att främja deltagande i standardiseringsarbetet av alla intressenter, särskilt små och medelstora företag, konsumenter, fackföreningar m.fl. sociala intressen.

Balans i standardiseringsgrupperna

Standardisering är en privaträttslig verksamhet, där såväl näringslivet som det offentliga har ett engagemang och staten står för viss finansiering.

Av de tre svenska standardiseringsorganen, dvs. Swedish Standards Institute (SIS), Svensk Elstandard och Informationstekniska standardiseringen, är SIS den ojämförligt största. Informationen nedan rör till stor del SIS. Svensk Elstandard fungerar på ett tämligen likartat sätt medan Informations- och Informationstekniska standardiseringen utmärks av en mycket liten organisation och ett annorlunda arbetssätt.

Av de ca 1 500 standarder inom SIS område som totalt fastställs i Sverige varje år gäller ungefär tio enbart i Sverige. För 3–4 % av arbetet som utförs inom den europeiska standardiseringsorganisationen (CEN) och 6 % av arbetet inom den internationella standardiseringsorganisationen (ISO) har Sverige sekretariatsansvaret. I dessa fall är det vanligt att initiativet till det aktuella standardiseringsarbetet har kommit från Sverige.

Om det kommer upp förslag om ett nytt område för standardisering inom SIS söker organisationen dels bland sina medlemmar, dels bland expertis på annat håll som kan och vill delta i arbetet i en standardiseringsgrupp. Antalet deltagare är inte bestämt i förväg. Småföretag med en omsättning på mindre än 20 miljoner kronor utgör enligt uppgift från SIS ca 22 % av de deltagande organisationerna i standardiseringsgrupperna. I Sverige har den nationella representationen i grupper – såväl inom som utanför EU – förutom tillverkarintressen också inkluderat t.ex. konsumentintressen och fackliga intressen. Enligt uppgift från Regeringskansliet och SIS har detta fungerat tillfredsställande, dock med en reservation från SIS att organisationen inte kan garantera balansen i de enskilda grupperna.

I andra länder kan den nationella representationen se annorlunda ut. Vissa länders nationella standardiseringsorgan kan, till skillnad från i Sverige, vara statliga eller statligt styrda.

Tillgängligheten av standarder

Det svenska standardiseringsinstitutets dotterbolag, SIS Förlag AB, säljer och distribuerar standarder till drygt 12 000 kunder. Börsföretag, små och medelstora företag, kommuner, landsting och organisationer m.fl. är kunder. Förlaget distribuerar även standarder som fastställs inom Svensk Elstandard och Informationstekniska standardiseringen. Därutöver säljs standarder av vissa sektorsvisa återförsäljare.

Den normala prissättningen på SIS Förlag utgår från antalet sidor i den tryckta standarden. Undantag görs dock när standarden är mycket omfattande och den vanliga prissättningen skulle leda till ett orimligt högt pris för användarna. Om en standard har krävt extra mycket arbete eller om användarna är många och betalningssvaga kan prissättningen också skilja sig från den rutinmässiga. Vidare ges studentrabatt och rabatter i vissa andra fall.

Prissättningen ska ses i relation till att den ingår i ett system som ska finansiera de svenska standardiseringsorganisationerna. Den totala kostnaden på ca 200 miljoner kronor per år täcks till ca 50 % av försäljningen av standarder och handböcker m.m. Cirka 35 % täcks genom deltagar- och projektavgifter och ca 15 % utgörs av statsbidrag. Förutom att deltagarna betalar projektavgifter för att delta i standardiseringsarbetet bekostar de även sina egna arbetsinsatser och reskostnader. Inom Informationstekniska standardiseringen är standarderna gratis för alla, och verksamheten finansieras till största delen via intressenterna.

Det statliga anslaget till standardiseringsarbetet går till Sveriges standardiseringsråd (SSR) som är huvudman för standardiseringen i Sverige och är sammansatt av representanter för den offentliga sektorn och näringslivet. SSR:s roll är att fördela det statliga bidraget på ca 30 miljoner kronor mellan de tre svenska standardiseringsorganen, dvs. SIS, Svensk Elstandard och Informationstekniska standardiseringen. Den största delen lämnas till SIS, eller 23,6 miljoner kronor 2008. Till SSR:s konsumentråd gick under nämnda år 3,25 miljoner kronor, vilka till större delen lämnades vidare till SIS som ersättning för ideella konsument-, löntagar- och miljöorganisationers deltagande i standardiseringsarbetet.

Huvudprincipen är att ett standardiseringsprojekt finansieras av deltagande företag, organisationer, myndigheter och andra intressenter via särskilda deltagaravgifter, som kan ligga på 5 000–60 000 kr. Som framgår ovan kan ideella icke-statliga organisationer få projektavgiften täckt av SSR. Vidare kan småföretag och forskare bli inbjudna att delta av övriga deltagare i gruppen. I princip ska varje projekt eller standardiseringsgrupp finansiera sig själv. Vinsten av försäljningen av standarden förs tillbaka och bidrar till arbetsgruppens fortsatta standardiseringsverksamhet.

Den övervägande delen av nya svenska standarder med ursprung i EU och internationella organ publiceras på engelska. Endast en liten del ges ut i översättning. Av de ca 1 500 standarder som ges ut per år i Sverige är det högst 100 som har översatts till svenska. Standarder av stort samhällsintresse översätts i viss utsträckning. I övrigt översätts de standarder där det finns ett kommersiellt intresse.

För småföretag och konsumenter kan vissa engelska texter vara svåra att tillgodogöra sig och hämma användningen eller förståelsen av en standard.

Det finns en process inom EU där översättningsfrågan uppmärksammas. Eventuellt kan processen innebära mer stöd från EU när det gäller översättning av standarder. Enligt SIS krävs det en omfattande administration i samband med EU:s stöd.

Inom SIS är den vanliga rutinen att beslut om och bekostande av översättning ligger på standardiseringsgruppen själv. En grupp får alltid royalty på de standarder som säljs inom gruppens område. År 2007 startades ett pilotprojekt inom SIS med innebörd att SIS Förlag bekostar översättningsarbetet i stället för standardiseringsgruppen själv. Metoden innebär att

något mindre royalty går tillbaka till den aktuella standardiseringsgruppen. Eftersom förlaget är ett aktieföretag med vinstintresse och målgrupperna för standarderna är av mycket varierande storlek, är det dock inte aktuellt att översätta mer än en liten del av alla standarder på detta sätt.

Arbetsmiljöverkets uppgifter

Antalet anställda på Arbetsmiljöverket har minskat sedan årsskiftet 2006/07 och beräknas minska även under 2009. Enligt regeringens direktiv till verket ska nedskärningarna av anslaget så långt som möjligt inte belasta den regionala tillsynen.

Det är arbetsmarknadsutskottet som tar ställning till resursfrågorna. Detta utskott noterade i sitt ställningstagande hösten 2007 (bet. 2007/08: AU1) att Arbetsmarknadsdepartementet och Arbetsmiljöverket har en fortlöpande dialog om anpassningen till det minskade anslaget. Arbetsmarknadsutskottet ansåg bl.a. att det behövs en effektiv arbetsmiljötillsyn, särskilt inriktad på att nå de arbetsställen som har den största risken för ohälsa och olycksfall.

Enligt förslag i budgetpropositionen för 2009 kommer Arbetsmiljöverket att tillföras ytterligare 33 miljoner kronor under det kommande året i och med en särskild satsning på arbetsmiljöpolitiken. Förutom förstärkta informationsinsatser till företag och arbetstagare ska medlen avse ökade resurser för marknadskontroll, bl.a. tillsyn av maskiners och produkters säkerhet, samt deltagande i standardiseringsarbete.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar skrivelsen om standardiseringens betydelse i en globaliserad värld. De tidigare framförda önskemålen från utskottets sida om en samlad information på området har därigenom infriats.

Inledningsvis vill utskottet uttrycka sin tillfredsställelse över den rikliga dokumentation om det svenska standardiseringsarbetet som återfinns i skrivelsen. Det framgår att standardisering är utomordentligt betydelsefull inom ett stort antal områden. Såväl näringslivet som staten har intressen i standardiseringsarbetet, vilket hanteras av organisationer och grupper på olika nivåer. En utveckling som är värd att uppmärksamma är den pågående tyngdpunktsförskjutningen från produkter till tjänster inom standardiseringsområdet.

Det finns också en internationell dimension med avseende på regelverk som gäller standarder av olika slag. Det handlar inte enbart om standardiseringsarbetet inom EU utan också om tendensen hos större länder att använda sin marknadsmakt genom att sätta sina egna standarder och därmed gynna inhemska tillverkare. Detta är en ny form av protektionism som riskerar att delvis sätta den globala konkurrensen ur spel och som kan

vara särskilt besvärande för företag med mindre hemmamarknader. Standardisering behövs för en fungerande konkurrens men den kan följaktligen också sätta konkurrensen ur spel.

I regeringens skrivelse redovisas den splittrade bilden av standardiseringen i Sverige tillsammans med vissa överväganden om möjligheter till effektivisering av arbetet på den statliga sidan. Bland annat övervägs inom Regeringskansliet en fastare struktur för samordningen av standardiseringen. Vidare kan en informell samordning åstadkommas inom olika sektorer om regeringens arbete med ”mötesplattformar” för olika intressenter såsom myndigheter, näringsliv, konsumenter m.fl. förverkligas. Med hänsyn till standardiseringens betydelse för forskning, innovation och konkurrenskraft vill utskottet – liksom tidigare – framhålla sitt stöd för det fortsatta arbetet på detta område.

Termen nationell standardiseringsstrategi har använts för den strategi som 2006 togs fram av Sveriges standardiseringsråd. Det nu pågående statliga standardiseringsprojektet syftar till att öka det offentliga engagemanget i standardiseringsarbetet. Det är givetvis av betydelse att hela Regeringskansliet uppfattar den potential som ligger i standardisering. Även myndigheternas engagemang är viktigt. Därför är det betydelsefullt att en samlad strategi för standardiseringsarbetet tas fram.

Den pågående globaliseringsprocessen innebär att standardiseringsarbetet i allt högre grad blir europeiskt eller internationellt. Den nya metoden inom EU, ramlagstiftningsmetoden, medför att direktiven anger mål eller väsentliga krav på produkterna samt vilka standarder som ska användas. Metoden har också förts fram som ett medel för regelförenkling. Enligt tidigare modell kunde produktlagstiftningen innehålla omfattande tekniska detaljkrav, som inte tog hänsyn till den snabba tekniska utvecklingen, vilket innebar att lagstiftningen snabbt blev föråldrad. En förenkling uppnås med den nya metoden därigenom att samma krav ställs på alla tillverkare i berörda länder och att kraven snabbt kan uppdateras utan att lagstiftningen behöver revideras. Vidare läggs ansvaret i högre grad på tillverkaren som intygar att en produkt uppfyller de ställda kraven.

Även på områden som inte är harmoniserade inom EU har standarder stor betydelse som förenklingsmetod. Företagen får en gemensam referenspunkt för utformningen av en produkt eller tjänst, vilket minskar behovet av att anpassa produkter till enskilda marknader och ökar förutsättningarna för tillträde till nya marknader. Konkurrensen kan därför förbättras. Den pågående utvecklingen som pekar mot förenklad hantering och möjligheter till förbättrad konkurrens är enligt utskottets mening värdefull.

När det gäller intressebalansen i standardiseringsorganen är förhållandena rimligt goda i Sverige. Utskottet konstaterar att på EU-nivån har rådet uppmanat medlemsstaterna och standardiseringsorganen att underlätta för konsumenter, fackföreningar och småföretagare m.fl. att delta. Utskot-

tet förutsätter därför att regeringen även fortsättningsvis driver frågan om medverkan från brukarna och att verksamheten ges tillräckliga ekonomiska förutsättningar.

Tillgänglighet av standarder är viktig. Priset för standarder kan vara relativt högt för vissa användare. Den nuvarande ordningen för finansiering innebär att det är standardiseringsorganen som styr prissättningen av standarderna. Förändringar i omvärlden eller nya svenska prioriteringar kan dock leda till att finansieringen behöver ses över i framtiden.

Översättning av standarder till svenska kan också vara väsentlig för tillgängligheten. Som framgår ovan pågår ett pilotprojekt inom SIS som kan leda till att ett större antal standarder blir översatta. Administrationen kring EU:s bidrag till finansieringen av översättningsarbete bör kunna förenklas.

Dessa frågor lämpar sig väl att ta in i en samlad strategi för standardiseringsarbetet. Utskottet utgår från att det görs en utvärdering eller uppföljning av de berörda frågorna.

När det gäller Arbetsmiljöverket noterar utskottet att såväl marknadskontrollen som standardiseringsarbetet väntas få resurstillskott genom beslut i enlighet med budgetpropositionen. I sak behandlas Arbetsmiljöverkets uppgifter av arbetsmarknadsutskottet.

Utskottet framhåller sitt stöd för det arbete som bedrivs inom standardiseringsområdet och konstaterar att önskemålen i motion 2007/08:N18 (s) ligger i linje med pågående utveckling. Något initiativ från riksdagens sida är därför inte behövligt. Riksdagen bör lägga regeringens skrivelse till handlingarna.

Särskilt yttrande

Standardiseringens betydelse i en globaliserad värld (s, v, mp)

Tomas Eneroth (s), Carina Adolfsson Elgestam (s), Alf Eriksson (s), Karin Åström (s), Kent Persson (v), Börje Vestlund (s), Eva-Lena Jansson (s) och Lage Rahm (mp) anför:

Arbetsmiljöverket har flera viktiga uppgifter, bl.a. tillsyn av att marknads-kontrollen fungerar ur ett arbetstagarperspektiv. Det är därför beklagligt att det har gjorts så stora nedskärningar på verket att denna verksamhet kan äventyras. Vi är medvetna om att budgetfrågor beträffande Arbetsmiljöverket handläggs i arbetsmarknadsutskottet. Det finns dock anledning att i detta betänkande påtala konsekvenserna av regeringens politik.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2007/08:140 Standardiseringens betydelse i en globaliserad värld.

Följdmotionen

2007/08:N18 av Sylvia Lindgren (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en svensk offensiv hållning inom EU för en förbättrad balans i standardiseringsgrupperna i medlemsländerna.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att vidta åtgärder för att öka tillgängligheten av harmoniserade standarder, både i fråga om pris och i fråga om språk.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om nödvändiga åtgärder för att Arbetsmiljöverket ska kunna utföra de arbetsuppgifter som läggs på myndigheten.